

Beredningsförslag

Utfärdat 2023-11-14

Diarienummer 0009/23

Fredrik Badh

Telefon: 031-368 77 70

E-post: fredrik.badh@kultur.goteborg.se

Beredningsförslag från namnberedningen

Förslag till beslut

I kulturnämnden

1. Kulturnämnden fastställer ortnamnet *Slottsskogens Ishall* inom stadsdelen Slottsskogen.
2. Kulturnämnden fastställer ortnamnet *Stoltshedsvägen* inom stadsdelen Askim.
3. Kulturnämnden fastställer ortnamnet *Sandås* inom stadsdelen Askim.

Sammanfattning

Namnberedningen behandlade vid sitt sammanträde 2023-11-14 förslag på ortnamn från ett antal förslagsställare. Föreliggande beredningsförslag redogör för förvaltningens beredning och namnberedningens ställningstaganden i ärendena.

Namnberedningen föreslår att kulturnämnden fastställer ortnamnen i Kulturnämnden 2023-11-14.

Bilagor

1. Karta över Slottsskogen.
2. Karta över Askim.
3. Karta över Askim.

Expedieras till

Stadsbyggnadsförvaltningen, stadsmiljöförvaltningen och exploateringsförvaltningen.

Ärendet

Kulturnämnden har genom sitt reglemente till uppgift att *”besluta om namn på stadsdelar, gator, vägar och stråk, broar, parker, torg och kommunala anläggningar, institutioner m.m. enligt Kulturmiljölagen och God ortnamnsed. Nämnden ansvarar för registerhållning av ortsnamn.”*

Därtill följer av reglementet att nämnden vid beslut och utövande av uppdrag ska värna ett hela-staden-perspektiv. Nämnden har ansvar för att samråda med och aktivt söka samverkan med andra nämnder och styrelser när de egna besluten och det egna agerandet påverkar andra eller när det är nödvändigt för att uppnå helhetssyn i genomförandet av kommunfullmäktiges visioner och mål.

Namnberedningen har genom instruktionen, som fastställts av kulturnämnden, till uppgift att:

”Bereda, upprätta och lämna förslag till kulturnämnden avseende nya eller ändrade namn, samt avregistrering av namn, på:

- *Stadsdelar, gator, vägar och torg samt andra allmänna / öppna platser såsom stråk, broar och parker inom detaljplanelagt område.*
- *Kommunala anläggningar / inrättningar / institutioner inom detaljplanelagt område.*
- *Hållplats för buss, spårväg samt färjelägen.*

Detta kan ske när namnberedningen själv finner att det är påkallat eller utifrån förslag och förfrågningar från exempelvis nämnder, bolag, stiftelser, förvaltningar och allmänhet.”

Nedan redogörs för de ortnamn som namnberedningen behandlade vid till sammanträde 2023-11-14.

Nya ortnamn

Förslag till ortnamnet *Slottsskogens Ishall* inom stadsdelen Slottsskogen.

Idrotts- och föreningsförvaltningen har meddelat behov av ett namn på den ishall som ersätter före detta Slottsskogsrinken. De föreslår namnet *Slottsskogens Ishall*. Namnet följer idrotts- och föreningsförvaltningens rutiner för namngivning av anläggningar. Namnberedningen har inga invändningar mot förslaget.

Namnberedningen föreslår ortnamnet *Slottsskogens Ishall* inom stadsdelen Slottsskogen.

Förslag till ortnamnet *Stoltshedsvägen* inom stadsdelen Askim.

Det har inkommit en förfrågan från en fastighetsägare utmed Årekärsvägen, där fastigheterna styckats av och en ny, separat angöring ska tillkomma. Sökande önskar en delvis namnändring av Årekärsvägen för den nya angöringen.

Handläggaren har i diskussion med hembygdsföreningen och sökande tagit fram två alternativ som båda anspelar på platsen Stolts hed. Stolts hed är namnet på en yta som länge varit jordbruksmark men som idag delvis upptas av Billdals muslimska kyrkogård.

Bland alternativen förordade handläggaren *Stoltshedsvägen* medan sökande förordade *Stoltshedshöjd*. Förslaget Stoltshedshöjd syftar till vägens läge i topografin men namnberedningen anser att *hed* och *höjd* kan upplevas väl kontrasterande. Därför förordar namnberedningen förslaget Stoltshedsvägen, som är en mer neutral hänvisning till Stolts hed.

Namnberedningen föreslår ortnamnet *Stoltshedsvägen* inom stadsdelen Askim.

Förslag till ortnamnet *Sandås* inom stadsdelen Askim.

Det har för namnberedningen uppdagats att ett så kallat arbetsnamn felaktigt har fortsatt användas för ett bostadsområde intill Brottkärrsmotet. Arbetsnamnet ”Nya Hovås” togs fram av exploatörerna i kommersiellt syfte under projekteringen av området.

Handläggaren för namnberedningen har därmed genomfört en utredning för att fastställa ett officiellt bebyggelsenamn för området. Begreppet bebyggelsenamn används inom Lantmäteriets verksamhet och är ett samlingsbegrepp för till exempel namn på gårdar, byar, bostadsområden. Askims hembygdsförening och Lantmäteriet är involverade i ärendet och har lämnat synpunkter.

I Lantmäteriets yttrande framkommer det att arbetsnamnet inte har en naturlig anknytning till Hovås som är stark nog att uppkalla det nya bostadsområdet efter just Hovås.

Lantmäteriet bedömer att arbetsnamnet ”Nya Hovås” framstår som ett ganska typiskt så kallat kommersiellt namn, menat att fungera som uppseendeväckande och säljande varumärke för en produkt av något slag. Att betrakta ortnamn som varumärken ligger inte i linje med avsikterna bakom ortnamnslagstiftningen och strider mot FN-resolutionen 2012:X/4 Discouraging the commercialization of geographical names.

Namnet påverkar även härdvunna ortnamn i en allmän mening, såtillvida att det kontrasterar språkligt mot härdvunna namn och grumlar bilden av hur de härdvunna namnen är konstruerade.

Lantmäteriet avråder från användandet av ”Nya Hovås”.

För att tillgodose lagkravet att beakta existerande härdvunna namn vid ny namngivning föreslår Lantmäteriet en utvidgad syftning av de lokala namnen *Sandås* alternativt *Krogabäcken*, som är historiskt förankrade på platsen. Vattendragsnamnet *Krogabäcken* skulle i så fall kunna antingen användas som det är, men alltså som bebyggelsenamn, och därmed få en dubbel syftning, eller i stället användas i formen *Krogabäck*, så att det inte blir identiskt med vattendragsnamnet.

Askims hembygdsförening föreslog också namnet *Sandås*. Sandås syftar i nuläget på området mellan Brottkärr och det aktuella bostadsområdet, men var från början ett namn på ett torp. I området ligger Sandåsskolan som uppfördes 1862 och var då den första fasta skolbyggnaden i Askims socken. Tidigare hade det bara funnits ambulerande skolor. Sandås gamla skola revs 1906 och den nya byggdes året därpå. Byggnaden som ännu finns kvar har stått oanvänd under en lång tid.

I området stod också Sandås sjapp (även kallat gula sjappet) som var en kiosk och ägdes av Marianne Lundin. Sjappet låg vid Särövägen, nuvarande Brottkärrsvägen, men är nu rivet. På samma plats finns idag en pizzeria och en bensinstation. Häradsvägen mellan Göteborg och Kungsbacka, den gamla Särövägen, gick förbi Sandås skola mot Sandåsen.

Med stöd av Lantmäteriets och Askims hembygdsförenings yttranden finner namnberedningen det högst lämpligt att låta utvidga bebyggelsenamnet Sandås så att det även inbegriper det för ärendet aktuella bostadsområdet.

Namnberedningen föreslår ortnamnet *Sandås* inom stadsdelen Askim.

NAMNBEREDNINGEN

Siw Wittgren-Ahl (S)

Lars O. Carlsson (M)

Ordförande

Vice ordförande

